

B. ØSTRING

Om Legionen

106064

N-1322 HØVIK, 16. januar 1992.

FJORDVEIEN 77 B
TELEFON: (02) 53 09 54

Kjære Kjell Fjørtoft,

jeg har forsøkt finne ordlydene som ble brukt ved edsavleggelsen i Viken bataljon av Den norske Legion, men kan ikke se den notert noe sted. Den som ble benyttet i Waffen SS forøvrig har jeg sett, jeg tror hos Hans Werner Neulen: "An deutscher seite" eller i major Oluf Krabbes: "Danske soldater i Kamp på Østfronten" utgitt av Odense Universitetsforlag i 2 utsolgte opplag. (Disse 2 bøker er det beste jeg har lest om frivillig innsats.) Begge bøker har jeg gitt fra meg til INO's bibliotek.

Jeg har skrevet til et par som jeg antar har bevart gamle opp-tegnelser og gir straks beskjed når svar kommer.

Fremstillingen i Blindheims bok av hvordan dette med "Legionen" skjedde er i det alt vesentlige riktig. Hvor norsk Quisling tenkte seg de 7 bataljonene fremgår av de 4 Kunngjøringene jeg legger ved. Av Terbovens første uttalelse om opprettelsen av en norsk avdelig går tydelig frem at vi skulle ha norsk befal, kommandospråk m.v., noe kunngjøringene bære preg av. Hans første uttalelse står ikke i Blindheims bok, men er tatt med i Ole Andreas Dahl: "Frontkjemperbevegelsen i Norge." En hovedoppgave som INO har i flere utgaver. Lånes den, så be om å få et eksemplar med Østrings notater. Der er mange enkeltheter som ikke er kommet med annet sted.

Det er vel ved opprettelsen av "Legionen" den eneste gang at Quisling og Terboven var helt på linje. I hvertfall med en gang. Terboven så jo her muligheten for å komme løs fra sin tid i Norge og over til større oppgaver. Han gikk derfor for langt uten Hitlers godkjenning. Og innstramningen stoppet rekrutteringen, fordi det store antall befal som i første omgang sluttet opp falt fra. (Ikke en av dem som var med i oppropene kom med uten å være spurt.) Og fordi man jo så at vi fikk tyske uniformer, ble sendt til Tyskland o.s.v.. Jeg hadde den første troppen som ble satt opp i det første kompaniet. Og vi fikk først tøy utlevert av alle. Sammen med Walther Fürst fikk vi ordnet med norske bånd til å feste på armen, Med de runde rødt/hvitt/blått merkene til båtluene (fra Akerhus festning) og vi sprettet av de tyske ørnene med hakekorset fra overarmen (før avreisen til Tyskland måtte de festes igjen). Og ingen forlot Bjølsen skole med de tyske jakkene på. Selv da vi marsjerte til vestbanen med våre pakninger for avreise til Gulskogen skjedde dette i bare brunskjorter. Godt over halvparten hadde ikke noe forhold til NS - de skulle til Finnland og slåss der, (Og mange hadde også meldt seg til den Finnske Legasjonen, som også jeg først gjorde.) men jeg hørte aldri om at noen ikke ville gå i brunskjorten.

Kommet til Gulskogen ble straks splittflagget heist av helten fra Narvik "Jernhenrik", min kompanisjef. En hard officer. (Efter en hard nattlig utmarsj med oss alle helt fullstendig utkjørte uttalte han: "Hvor jævlige dere får det ved fronten, så vil dere huske at dere gjennomførte denne marsjen med meg." Og da det ble for meget av tysk berating for ham, så han skjønnte at han skadet det hele ved å bli i kommandostilling, overveiet han først å gå inn som menig, men måtte reise, da

~~11~~

oppildnet han oss til, tiltrods for svik å la Norges ære brenne i oss. Og å holde ut. Både han og mange gråt.)

Mye toppet seg for mange i denne tiden på eftersommeren. Enkelte som det ikke passet å ta med ut i kamp ble av leger sendt hjem. Og et par som var mer tyske enn norske ble nok med her. Jeg husker bare en T. som senere havnet i Gestapo. Selv tegnet jeg i denne tiden over 300 medlemmer til NS. Tror jeg ikke overdriver. Også flere offiserer som Finson. (Tidligere Halvorsen som sjef for torpedobåt i Jøssingfjord. Både Hans Georg Holter og Thor Marstrander hadde ført torpedobåter i 40. De 2 siste ved Bergen. Også en 4. torpedobåt som kom til i sluttfasen i Jøssingfjord ble ført av en NS offiser Trygve Johnsen som senere meldte seg til Marinen sammen med mange fra NSUF's Unghirdmarine). Det hele tilspisset seg så meget at jeg - og også andre - skrev hjem om det til Fuglesang, Lundesgaard eller andre og meldte at det hele kunne ende i at ingen ville avlegge ed til den tyske fører Adolf Hitler. Gjennom vårt kompanis berater Dieter Radbruch hadde jeg fått edens ordlyd og sendte den med til Fuglesang. Hjemme i Norge hadde tilmeldingen til "Legionen" via AT kontorene stoppet opp. (Som du vil se av brevet fra Kjelstrup jr. som jeg sender deg på annen måte. Forsøktes det å stable en Legionens Skibataljon på benene, merket for Finland, for å vise tyske at det var Norden våre norske ville forsvare. Men her kom jo norske offiserer Redies til hjelp slik at et par hundre av disse også havnet i Viken bataljon.) Vi ble kjent med at vår fane skulle være med den norske løve og bære innskriftene: Viken bataljon og Alt for Norge. Bak-siden fikk 5 navn på slagsteder i kamp ved svenskegrensen 1808/09/14. Hvilke har jeg ikke notert meg. Dertil skulle faneeden innskrenkes til å gjelde kampen mot bolsjevismen og Hitler skulle betegnes som øverste krigsherre. Når så løftet kom ^{at} Quisling skulle være tilstede blandt dem som tok imot vår ed, så vi også ^{som} ham, ment å være under den øverste. Eden ble derfor avlagt den 3.10.41. De som støtte til senere avla sin ed i Stettin i midten av februar 42. Vi trodde da at vi var på vei til Finland og skulle videre med båt langs svenskekysten. Og formodentlig var dette meningen, men et sovjetisk gjennombrudd ved Ilmensjøen gjorde at kamptrenede soldater fra Petrograd fronten måtte stoppe dette ^{og vi ble} derfor satt inn nærmest finnene syd for Finskebukt, noe vi godtok. Minister Riisnes kom tilstede ved edsavleggelsen i Stettin. Vi hadde da også fått et norsk flagg som på begge sider, i gull, hadde ordene: "Den norske Legion". Og det var til flagget eden ble gitt, det var da vår fane. Og det var vel også her markeringen skjedde, at Viken bataljon ble "Legionen".

Fich

Ved ankomsten til Puschkin forsøkte vsjefen for de tyske beraterer å få komandoen over Legionen, men Quist var sterk nok til å avverge dette. Jeg kjenner lite til dette, men Quist snakket senere om det så noe bør kunne finnes i hans sak. Lindvik mener jeg først kom et par dager etter, så formodentlig kom han ikke opp i det. Og Radbruch - l.kp.s berater var jo norskere enn de norske så han skjermet vel oss. De fleste beraterer forlot oss. Men Radbruch og Ziegler som senere ble kp.sjefer i kp.1 (etter vårt ønske), Ostuf Koerner (forpleining) og Ostuf Vogel (rettssoff.) samt noen underoff. ble igjen.

Mer kommer senere om 1944/45 særlig. Bilder fra de første dagene, flaggheising, edsavleggelsene osv har jeg.

Njome Østing.